

CHEMAREA

TINERIMEI ROMÂNE

ABONAMENTUL:

Pe un an . . . . . Lei 180—
Pe un jumătate an . . . . . Lei 90—
Pe 3 luni . . . . . Lei 40—

ANUNȚURI DUPĂ TARIF SE PRIMESC LA ADMINISTRAȚIA ZIARULUI

CLUJ, STRADA REGINA MARIA No. 19

REDAȚIA:

Cluj, Strada Regina Maria Nr. 11. — Telefon 13—31

ADMINISTRAȚIA:

Cluj, Strada Regina Maria Nr. 19. — Telefon 10—86

Ofensiva națională.

Niciodată prestigiul nostru național susținut de competențele, celui mai competent partid politic — n'a fost pălmuit atât de dureros, ca în aceste zile.

Eșecul politic complect în străinătate, urmat de o deconfitură în politica externă, în mod inevitabil ar duce țara la destrămare, dacă națiunea nu ar fi început o viguroasă reacțiune, contra guvernului, sinteză a incapacităților.

Azi națiunea întreagă este înșiruită în ordine de bătaie contra dușmanului intern, cât și a celui extern.

Baritonul lui Mussolini dă comanda amicilor săi turanici să-și îndrepteze marșul lor până la hotarele etnice ale maghiarimei.

Franța face ochi dulci și complimente pe spatele nostru neamicilor noștri, în timp ce ne jăcmănește pentru datorii uitate.

Ei! doar suntem din aceiaș gintă latină!

În țară șirul nesfârșit al emisarilor guvernului, după ce au bătut pela ușile tuturor marilor puteri după împrumut pentru stabilizarea guvernului, trimit telegrame, dar vestesc încheierea împrumutului, fără să se fi încheiat.

Ca haosul și gălăgia să fie și mai completă se mai aruncă în vânt simbolul Bucureștilui, gelos de concurența ce i-o face Alba-Iulia.

Cu diversiuni și mici potlogării politice am terminat! Națiunea stă pe poziții gata pentru ofensivă.

Ofensiva națională va dovedi, că fiecare bucățică a României este scumpă și sfântă, udată de sânge românesc și fiecare atom al acestui pământ sacru își are importanța sa și „constituțională”.

Adunarea dela București a celor 100.000 de delegați ai Partidului Național-Tărănesc, a dovedit forța și disciplina acestui partid.

Ofensiva națională dela Alba-Iulia va reintegra neamul românesc în drepturile sale și ridicând coroana de spini va încorona alături de regi fruntea neamului întreg.

La Alba-Iulia !!!

Vremea vorbelor a trecut!

Poporul și conducătorii lui s'au rostit în zecă adunări grandioase pentru întronarea unui regim de legalitate și dreptate în favorul tuturor fiilor acestei țări și au cerut să fie înlăturate cioatele din drumul victorios al națiunii, dornice de o liberă dezvoltare.

Ceice trebuie să audă freamățul poporului l'au auzit, dar până acum n'au curmat răul, nu au dat drumul guvernului nefast.

De aceea la Alba-Iulia, pentru neam și pentru țară!

Mergem cu toții tineri și bătrâni, merg satele întregi, ca să scoatem NOI cioatele din calea propășirii.

„Eu, lupta politică în contra guvernului și partidului liberal am terminat-o. De acum înainte încep lupta națională”.

IULIU MANIU.

Iani dukas, psichi mu!

Cunoaștem noi îndrăzneala și viclenia vencilor! Oricât te-ai bătut în piept, înaintea unei adunături de teapa ta, că ești din viță de moșnean, pe noi nu ne poți induce în eroare. Că, deși n'avem vaste lexicoane, de unde să-ți cunoaștem soiul de care te mândrești și simțim instictiv că te pretinzi, nu mai român, fără a fi și că n'ai nici milă de acest popor, nici pricepere pentru a-l înțelege. Ce poți aștepta delaniste nenorociți, goniiți din țara lor, veniți în țara asta bună și mănoasă după un codru de pâne? Poți cere dela orb să judece colorile, sau dela surd să aprecieze muzica? A, dar vorbești o românească impecabilă, ești încărcat de merite patriotice, faci parte din marele partid liberal, care a făcut Unirea Principatelor, Domnul străin, Constituțiunea, Armata, Independența, Regatul, Turtucaia, Războiul pentru întregirea neamului, Reforma agrară, Votul obșteșc, Sărăcirea Țării, poate și — Lumea.

Se prea poate, dar n'ai nimic din călățile morale și intelectuale ale rasei noastre, ești incapabil din născare pentru adevăr și jertfă în mod desinteresat. Apoi limba singură nu constituie naționalitatea. Neamul tău este grec, fanariot, imigrat proaspăt. Moșul tău, dacă ar fi fost moșnean, trebuia să fi luat parte în oastea lui Tudor și să fi strigat cu el: afară cu grecii! Dar răsfoid paginile răscoalei acestui oltean adevărat, nu-l găsim pe moșul tău în oastea lui Tudor, ci în tabăra eteriștilor greci a lui Ipsilanti, cu Colocotroni, Orfano, Caravia, Cavaleropulo și ceilalți psichi mu, cari stând la pândă,

s'au năpustit asupra lui Tudor, i-au pus mâinile și picioarele în fiare și l-au asasinat mișelește. Nu m'aș mira dacă pe tatăl-tău l-am descoperi între ofițerii cari l-au trădat pe domnitorul Cuza, celalalt desrobitor de neam, călcându-și jurământul ostășesc! Lupul nu-și schimbă năravul și știm noi ce gând hain îi porți Românului adevărat, Iuliu Maniu, pe care ai vrea prea bucuros să-l îmbraci cu cămașa de moarte. Dar nu vei reuși, cel mult vei încurca treaba, ca eteristul Duka din tabăra lui Ipsilante, care cu fuga lui rușinoasă dinaintea primelor coloane turcești a speriat și celalalte trupe grecești și a cauzat înfrângerea armatei lui Ipsilanti, pentru care faptă vitejească apoi, Ipsilanti într'un faimos ordin de zi, n'a avut destule cuvinte de ocară. Poate asta soarte te așteaptă și pe tine, bătbăiosule, vicleanule și falsule, atunci când șeful tău își va da seamă de dezastrul în care l'ai mănă. Iți recomandăm să citești jalnicul sfârșit al eteriștilor, căzuți pe mâna turcilor. Turcii alergau în toate părțile după eteriști, la tot locul erau capete infipte și trupuri puse în teapă. Se zice, că multă lume nevinovată a pierit atunci, până ce un creștin turcit a găsit formula, prin care să distingă pe români. Omului bănuț i se propunea să zică:

Retevele de teiu pe miriște de meu, iar grecii pronunțau:

Retevela tela pe miriștela mela și capul le și sbura.

Iani Dukas, ne ești foarte drag, psichi mu!

Samur.

Studentul

Mânați de porniri endemice, cu regularitatea paserilor călătoare, grupuri de tineri studenți părăsesc țara pentru a beneficia nemijlocit de progresele științei și a culturii. Adeseori răsund între zidurile Universităților din Apus limba română. Setea după știință, doruri mari, ambiția de fi mai mult, decât cei rămași acasă, pun pe drumuri pe acești tineri, meniți în cea mai mare parte să reprezinte orientalismul cu toate defectele lui în lumea „evropeană”.

Multe decepții îndurate în acești scurți 10 ani, ne-au edificat complect. asupra acestei probleme și ne pun în fața lipsei oricărui criteriu de selecționare morală a tinerilor, cari de fapt nu fac altceva în străinătate, decât exact ce fac și diplomații noștri: ne compromit țara.

Am fi nedrepti, dacă am generaliza reputația nu prea elegantă a aventurierilor de scandaluri nocturne și eroi ai colierelor luale, ca scumpe suveniruri, în clipe pastorale, ori în cursul tratativelor comerciale mult mai puțin poetice, dor executate sub acelaș imbold de infractor ordinar... Nu, n'avem intenția să generalizăm, deși excepțiile sunt oricum, foarte rare. Nici nu o vom privi ca o notă „caracteristică studentului român, căci nu fiecare este student român, care în foaia matricolă a Universității este trecut ca atare.

Cu atât mai plăcut m'a surprins o știre despre un tinăr român din Paris, care a terminat chimia la universitatea de acolo, luând doctoratul cu distincție, că a făcut comunicări interesante și mult apreciate la ședințele Academiei de Științe din Paris.

Acest tinăr ardelean a dus în Paris acel dor de știință și muncă fără preget, ce caracterizează pe român.

Mulțumirea, însă mi-a fost mai mare, când am aflat, că acest tinăr, deși era unul dintre cei mai distinși studenți la Paris, n'a beneficiat de burse ori alte avantagii din partea statului român.

De ce?... Fiindcă era ardelean, sau că era diligent?

Ori, poate, guvernul din banii statului acordă ajutoare numai unor anumiți studenți, ambasadori, ai unor moravuri, cari n'au de a face cu caracterul românului?

Cel ce muncеște n'are nevoie de milă, numai cerșitorii imploră ajutor pe nemuncite.

Și câți cerșitori monoclași, pudrași, fardași, cu cravata impecabilă, tăind cu dunga pantalonilor diagonalele corsourilor, nu cunoaștem noi, cari pe banii țăranelor noștri și-au câștigat aceste maniere și cu toate acestea sunt nemănerași.

Indreptarul nostru este: Noi nu vrem tineri cerșitori manechini, vrem tineri muncitori!

Dr. Emil Pop.

Generația „Luceafărului” - Generația „Chemării”.

— Note fugare pe marginea unui discurs al dlui Silviu Dragomir —

Pe d. Silviu Dragomir nepotul candid și roșcovan al lui V. Goldiș părintele intelectual al fripturismului îl vedeam demult strecurându-se pe străzi preocupat, zăpăcit, și (să-i facem o concesie) gânditor. Nu am dat alarma, deși trecutul dsale glorios într'ale gafelor celebre ne-ar fi îndreptățit să avertizăm prietenii asupra evenimentului ce se prepară în ungherele tainice și mereu întunecoase ale creierului acestui „mare om politic.” Experiența câștigată cu ocazia apariției unicului articol politic al acestui personaj de mare anvergură intelectuală în decedata „Biruință” nu cu mult după norocoasa gestație a dlui Goldiș, — articol de care a răs un an încheiat întreg Ardealul — ne-ar fi îndreptățit chiar să dăm telegrame prietenilor din provincie — ca pentru reprezentările circuitului Kludsky — să vină să vadă sau să audă — minunea ce se va produce la Cluj.

N'am făcut-o. N'am făcut-o deși, repetăm, ni se arătau cu luni înainte semne evidente că d. Silviu Friptomir este în faza... eruptivă a strașnicei sale intelectualități. Speram într'o convertire de ultima oră a dsale. Într'o iluminare divină care să-l convingă despre ridicolul în care a căzut odată. Speram că-și va da seama că din această ipostază nu poate ieși decât lăsând un îndelungat timp să-și cearnă praful uitării peste faptele de odinioară.

Dar se vede că onoratul nostru client, bufonul rubricelor noastre hazlii a uitat prea repede timpul nu prea îndepărtat când nu putea ieși pe stradă fără să provoace râsul lumii, când nu putea călători cu trenul din cauza riscurilor de deraiere provocate de hilaranta impresie ce o producea apariția dsale între călători. Numai astfel ne putem explica reapariția dsale pe orizontul politic, în cadrul marelui eveniment al banchetului (pomană?) dela New-York, cu un fulminant discurs apărut pe punctele și virgulele autorului în „Indreptarea”.

Deși — cum arătam — îl vedeam de luni de zile muncindu-se, nu ne așteptam la surpriza aceasta din partea dlui Silviu Friptomir. Și nu ne așteptam mai ales la o atât de delicată atenție față de „Chemarea” care era cât pe-acți să-l uite în umbra mediocrității de unde — durere — ni s'au recrutat până acum aproape toți adversarii. Bineînțeles, odată faptul produs nu putem decât să-i mulțumim dlui Silviu Friptomir pentru amabila memorie ce o are, grație căreia gruparea noastră a suferit o comparație savantă cu gruparea „Luceafărului”.

Mult trebuie că l-au obsadat pe dl Silviu Dragomir articolele „lipsite de spirit” ale „Chemării”, dacă după un an de când nu mai ținem evidența transfugilor fripturiști, dsale a simțit nevoia să se războiască cu noi pentru lovirile ce i le-am dat pe când era eroul proaspăt al ideologiei fripturiste.

Cuvintele sale recente sunt izvorite din pornirea care a avut-o și o are față de noi, în urma necruțătoarei noastre campanii de popularizare a numelui său de Friptomir. Chiar de aceea am putea trece peste ele cu zimbet satisfăcut.

Dacă nu o facem, este din motivul că nu vrem să se creadă că am fugi din fața unei priviri critice ce s'ar face „Chemării”. Conștii de aportul nostru adus vieții publice a României, primim mănua aruncată și răspundem.

Di Silviu Dragomir a prezentat la banchetul dela New-York drept desert generalului Averescu „generația Luceafărului”.

„Noi suntem aici dle General — a grăit chelnerul ocazional — generația „Luceafărului”.

Trecem peste lipsa de modestie a dlui Dragomir, care a fost doar un biet și obscur „luceafărist” de-a vorbi în numele acelei generații, și ne oprim la al doilea pasagiu al cuvântărilor sale, în care arată că dl Oct. Goga era „șeful” acestei generații, gânsacul care a „fecundat nădejdiile” dlui Silviu Dragomir. (în decursul guvernării din 1926?)

Di Goga șeful generației Luceafărului? Șef proclamat, ca în căprărirea dlui general Averescu? Nu știm și nu am auzit de așa ceva. Că privitorului de azi figura lui Octavian Goga îi pare că predomină această mișcare, e posibil. Dar azi, în perspectiva timpului...

Și cu aceasta am înlăturat prima obiecțiune a dlui Dragomir: „Generația Chemării n'are un șef!”, așa cum a avut-o Luceafărului.

Nu. Nu avem un șef declarat, cum n'a avut nici o generație ale cărei idealuri s'au cristalizat în jurul unei mișcări sau publicații, lucru pe care dl Dragomir trebuie să-l știe din istorie. Mișcările generațiilor n'au fost întemeiate de șefi, ci ele l-au elaborat, l-au impus consensului unanim, și privirei urmașilor.

A doua obiecție adusă Chemării de dl Dragomir este mult mai puțin formală, dar cu atât mai gravă. Ci că n'am fi decât instrumente electorale, oameni tineri slab înzestrați culturalmente și intelectualcește, mediocri dela primul la ultimul, scădeți desigur foarte însemnate. Di Silviu Dragomir ne împuță că n'am dat un studiu sau articol merituos.

Judecata aceasta a dlui Dragomir este în mod explicabil subiectivă.

Nu vrem să-l contrazicem, — e liber să creadă ce dorește — dar menționăm că publicația „Chemarea” n'a avut în programul său decât intenția de-a milita politicește punctele ideologice din crezul nostru fixat în apelul ce a purtat titlul dela care și-a primit numele însăși mișcarea noastră: chemare către tinerimea română.

N'am vrut să facem în aceste coloane studii teoretice.

Noi ne-am adunat sub flamura unui partid politic pentru a pune energiile noastre la dispoziția faptelor politice viitoare care au menirea de-a asigura în România-mare o stare de lucruri care să permită generațiilor ce vor urma, mai multe clipe de liniștită muncă intelectuală, decât am avut noi cei din generația „Chemării”.

Am considerat, că în aceste vremi fapta politică pusă în serviciul unui democratism național e mult mai utilă în țara noastră decât controversele sterile asupra ideologiilor politice. Scrisul nostru cotidian în ziarele partidului și săptămânal în această gazetă, nu a râvnit alt rol decât acela de a lovi în purtătorii de cuvânt ai dezertorilor politici, ai lașilor cari și-au părăsit idealul, ai nemernicilor cari și-au renegat o credință din motive cari indicau o gravă decădere morală.

O, desigur, am nutrit și noi iluzia unei tin-reși consacrate numai luptelor de idei, lansărilor de lozinci generoase — așa cum am învățat din lectura noastră asupra curentelor ce au străbătut alte țări. Imprejurările specifice

țării noastre ne-au cerut însă să ne jertfim anii de visare politică, anii acțiunilor romantice, pentru a putea participa în lupta grea dar mulțumitoare a dezrobirii unei țări de sub jugul moravurilor politice neeuropene și anacronice.

Generația noastră, a „Chemării” îmbrățișând fapta politică, nu poate fi decât „adulatoarea unor personalități politice” — al treilea cap de acuzație al dlui Dragomir — și nici decum „instrumentul” „ideologiilor” diverse ce au răsărit ca ciupercile în ultimii ani — exemplu „fripturismului” — pentru distrugerea organismelor politice dela cari nația așteaptă încă atât de mult. D. Goga a putut urmări sub pretextul ideologiei critice și literaturii parvenirea sa la conducerea destinului românismului din Ardeal.

Luceafăriștii l-au putut secunda. Erau o mână de oameni.

Chemarea cuprinde peste o mie și jumătate de tineri intelectuali din Ardeal și Banat, cari nu pot deveni clica unui șef de frondă. Am crezut și credem toți în același ideal politic prezentat prin dl Iuliu Maniu. Nu ambițiile unuia din noi, îmbătut de narcoticul unei „șefii”, ci credința politică ne-a unit sub drapelul aceleiași idei și ne-a pus în slujba aceleiași fapte politice.

Și acest drapel noi nu-l putem părăsi până la izbândă. Căci el reprezintă o soartă mai bună pentru această țară năpăstuită, a cărei iubire ne este sângele și a cărei apărare, brațul nostru.

Radu Bratocea.

Nota redacției. Acest articol a fost scris pentru numărul nostru trecut. Din lipsă de spațiu apare cu întârziere, ceea ce nu-i prejudiciază însă interesul.

Analogii.

Pe la sfârșitul anului 1788 situația în Franța a devenit insuportabilă, banchetă proclamată, națiunea ne mai acordând încredere miniștrilor cari o conduceau; lupta egoistă a privilegiatilor contra tentativelor de reforme; în întreaga națiune nesupunere și revoltă, iar în mijlocul acestei anarhii o curte urită pentru cupiditatea sa, un rege fără prestigiu, o regină insultată în public... Națiunea și-a ridicat din nou glasul, înțelegând să transforme radical Siatul. Regele nu s'a gândit să schimbe guvernul și societatea, ci abia să suprimă câteva abuzuri. Absolutism, guvernarea bunului plac, urcarea și chelluirea impozitelor după capricii, confiscare de averi și persoane și chiar a gândurilor prin cenzură și intoleranță. Celebrele Cahiers conținând doleanțele națiunii, cerând delimitarea puterii regale și o constituție care definea drepturile națiunii față de cele ale suveranului... Suprimarea absolutismului și a privilegiilor, iată ce cerea și spera să realizeze națiunea calm și pe cale pașnică. Spiritul oamenilor din 1789 era tot ce vrei alta, afară de brutalitate și violență.

O imensă speranță a traversat, în această primăvară întreaga Franță, mai mult chiar decât speranță, o certitudine: relele vor dispărea, libertatea și justiția se vor restaura în Franța. A urmat deziluzia, căderea absolutismului și reconstrucția Franței.

Noi ne găsim în primăvara imenselor speranțe și a certitudinii!

Citiți „Chemarea”!

Vintilismul în agonie

Ultimele evenimente politice au fost determinante pentru agonia politicii „prin noi înși-ne.”

Vintilismul se sbate în ghiarele morții pe marginea unei gropi deschise; epigonii liberali își trăiesc ultimele clipe și totuși unii dintre ei mai au obraznicia să urle „că sunt mai tari ca oricând”, în vreme ce însuși șeful lor a recunoscut că nu continuă decât un guvern provizoriu.

Omogenitatea partidului vintilist este iluzorie, cine nu cunoaște certurile țigănești ca la ușa cortului dintre aceiași membri ai băncii ministeriale?

Ciocoismul se clatină din temelii până în apropiata zi când își va da sfârșitul.

Ora plecării se apropie, groapa deschisă așteaptă să zăvoreze cadavrul liberal pe veci în pământ, ca nimeni să nu mai audă de mărșăveniile alor zece ani de guvernare ciocoiască.

Recentele mișcări de masse au dat o puternică dovadă despre voința și idealul unanim al țării.

În conștiința politică a întregii țări s'a plămădit convingerea puternică a unei necesare schimbări de regim.

Idealul legalității a fost viu demonstrat în marile adunări din capitală și din alte locuri.

Poporul întreg dorește a viață mai bună și o conducere pașnică care să ne îndrepte spre calea evoluției împiedecate până acum de cioatele parazitismului liberal.

D-nul Vintilă Brătianu își dă seama de situația critică a bărcii politice înconjorată de valuri furtunoase în care plutește îngrijorat partidul d-sale agonic.

Don Vintilă trebuie să înțeleagă ceea ce n'a voit să înțeleagă până acum, că situația partidului d-sale nu mai poate fi salvată; eșecul dela Geneva, împrumutul neisbutit și alte fapte sunt roadele urgisite ale guvernării liberale.

Dar cu greu se împacă cu amintirile frumoase ale unei preponderanțe din trecut și cu grija zilei de mâine.

Frumoase vremuri erau în trecut și grele vremuri prevestesc barometrele contemporaneității politice.

Grele de suportat și dureroase sunt spasmele morții; naufragiatul se agață și de un pai sau a frunză plutitoare numai să-și salveze viața...

Dar ceea ce e firesc trebuie să se întâmple; zece ani de regres pe toate căile, zece ani de politica racului a fost de ajuns ca să rodiască situația neagră de azi.

Ceace n'au fost în stare să facă unii trebuie să facă alții. Cel slab trebuie să cedeze locul celui tare...

Să plece deci hoji de urne, cari s'au dovedit neputincioși și incapabili, să vie cei chemați, aleșii națiunii...

Petre Petrică.

EPIGRAME

Unui ex-moralist

La toți tu dând mereu morală, —
Căci ai fost darnic, ... abnegat, —
Aceasta-i starea-ți actuală:
Rămas ești... demoralizat.

Lui „Ku-Klux-Klan”

(autosupranumit).

Că numele ți-ai chinezit,
Deloc eu nu ți-o reproșez;
Făcuși doar un gest nimerit:
Căci tu în toate ești... chinez.

T. Podariu

Presă despre grandioasa întrunire dela București

Presă din Tară

Increștăm câte va din cele mai obiective comentarii ale presei noastre, asupra giganticei manifestări a partidului național-tărănesc din zilele de 18 și 19 Martie.

„Dreptatea“:

„In ziua de 18 Martie poporul român a cerut conducătorilor acestei țări — Regentă și guvern — să i-se respecte suveranitatea națională. A cerut să fie înlăturat guvernul care nu are încrederea sa, a cerut intrarea în legalitate și încredințarea partidului național-tărănesc, care are încrederea sa, cu formarea viitorului guvern.

Această cerere făcută cu demnitate și hotărâre așteaptă un răspuns. De acest răspuns se leagă însăși soarta acestei țări.”

„Dimineața“:

„Zeci de mii de oameni au populat sălile de întrunire și străzile din fața acestor săli, apoi au defilat pe bulvardele Capitalei, arătând forța acestui partid. A fost cea mai demnă încoronare a seriei de întruniri regionale din țară.”

„Lupta“:

„Suntem ținuți de respectul adevărului să spunem după demonstrația politică de ieri că ea a făcut dovada definitivă inutil de sofisticat, că partidul național-tărănesc a ajuns o forță politică formidabilă organizată pe întreaga întindere a țării, cum nu este astăzi nici o altă alcătuire de partid. Înțelepciunea dictează celor ce au răspunderea conducerii supreme a statului, să găsiască fără întârziere, de astădată, mijlocul de-a nu arunca țara în războiul civil.

„Trebuie dată noii forțe politice a României asigurarea înaltă și indiscutabilă, că ceasul guvernării a bătut pentru partidul Național-tărănesc.”

„Adevărul“:

„Eri, țara și-a dat verdictul. Caim, serios, hotărât, zecile de mii de delegați reprezentând milioanele de suflete din toate plaiurile țării și-au manifestat voința lor neînfrântă de-a curmă cu guvernele impuse.

„Țara vrea să-și aleagă ea, guvernul. Cine i-ar putea tăgădui acest drept? Există o forță care să se poate opune

acestei voinți nu numai legale, dar mai puternică decât orice lege, pentru că este crearea însăși a legilor?”

Nu, desigur. Nimeni în această țară nu poate gândi și judeca altfel decum gândește și judecă poporul ei, poporul cel adevărat care muncește, care produce, care suportă toate greutățile.

Guvernul Vintilă Brătianu a fost condamnat. Plecarea lui poate fi cel mult o chestie de zile.”

„Curentul“:

„Nici liberalii nu mai contestă că manifestația de ieri a național-tărăniștilor a fost cea mai impunătoare și mai pașnică mișcare dintre cele cari au avut loc de când există viața politică.”

Presă din Străinătate.

Presă franceză, engleză și germană precum și întreaga presă mondială acordă mare atenție manifestațiilor partidului național-tărănesc.

Petit Parisien din 19 Martie, scrie: „partidul național-tărănesc a desfășurat o putere care nu mai poate fi trecută cu vederea și care este hotărâtă să nu se lase strivită, dar fiindcă Brătianu pare a nu vrea să cedeze opoziției, trebuie contat cu grele crize și lupte.”

L'oeuvre din 19 Martie, scrie că: „zilele guvernului Brătianu sunt numărate. Călătoria diplomatică a ministrului de externe Titulescu s'a sfârșit cu un eșec. Singur acest fapt ar trebui să silască pe Brătianu a medita, fiindcă nu va găsi în străinătate nici un sprijin pentru sistemul său. În lupta cu un adversar intern uriaș, stă singur și șansele lui nu sunt favorabile.”

Neue Freie Presse (Viena) 19 Martie: „Peste 60.000 de persoane s'au adunat ieri la chemarea lui Maniu la București pentru a profunde demiterea guvernului Brătianu și instituirea unui guvern Maniu.”

Kölnische Zeitung, 19 Martie, publică un articol intitulat „Inaintea răspântiei din România” în care arată că 50.000 oameni au cerut la București înlăturarea dictaturii spunând că adunarea național-tărăniștilor „a avut un rezultat străbătător.”

Hamburger Fremdenblatt din 19 Martie: „80.000 de cetățeni au pretins înlătu-

rarea guvernului Brătianu și formarea unui guvern Maniu.”

Berliner Tageblatt, 19 Martie: „Manifestările uriașe ale opoziției române.” „Vorbirile au fost toate de un caracter ultimativ cum nu s'a mai auzit până acuma. Ceeace dovedește că opoziția este decisă să provoace demisiunea sub toate împrejurările... chiar și prin forță. Conductul impozant arată că la spatele opoziției stau forțe foarte reale.”

Berliner Lokal Anzeiger 20 Martie. În articolul „Asalt contra lui Brătianu” arată lupta dusă și convocarea adunării dela Alba-Iulia pentru ziua de 22 Aprilie.

Der Tag (Berlin) 20 Martie: „Uriașele demonstrațiuni ale partidului național-tărănesc au decurs fără incidente. Au fost 60.000 de participanți, cari au pretins predarea guvernului.”

Frankfurter Zeitung, 20 Martie: „40.000 de țărani au manifestat la București.”

Deutsche Allgemeine Zeitung (Berlin) 20 Martie: „Duminecă a decurs uriașă manifestație a partidului național-tărănesc. S'a cerut retragerea imediată a guvernului.”

Neues Wiener Tageblatt, 20 Martie: „Lupta între partide în România: 60.000 de țărani au participat la marelle adunări și demonstrații. Moșiunea decide să nu se disolve adunarea națională până nu se primește un răspuns din partea Regentei.”

Sunday Times, 18 Martie: *Criza română*. Guvernul român așteaptă cu considerabilă neliniște manifestația de Duminecă în contra dictaturii liberale. Din Ianuarie, dr. Maniu, șeful partidului național-tărănesc a ținut o serie de meetinguri. La fiecare adunare au participat 8—15.000 țărani. Faptul că acești oameni au venit mulți kilometri pe jos, sau în căruță, și au așteptat cu paciență 5—7 oare, precum și hotărârea lor serioasă și determinată, au dovedit serioșitatea mișcării.

Măine 40.000 de țărani din toate colțurile țării vor protesta în contra încăpățănării liberalilor de-a menține puterea în contra 90 la sută, sau cum admit liberalii 70 la sută din voința țării.”

Daily Chronicle, 19 Martie: „*Marșul țărănilor spre capitală*.” „Demonstrația țărănilor cu întruniri în cinci săli a decurs azi cerându-se demiterea guvernului, alegeri noi și guvern Maniu.”

Financial News, 20 Martie: „*Criza din România*.” „O demonstrație în masă a 60.000 aderenți ai partidului național-tărănesc s'a ținut ieri și azi, cerându-se demiterea guvernului.”

Morning Post, 20 Martie. „*Criza din România*.” „Peste 50.000 de oameni cari au venit din șaptezeci și două județe la București, au participat la vestitul congres al partidului național-tărănesc. Perfectă ordine a fost menținută. Se observă o indispoziție în cercurile politice și parlamentare. Convocarea congresului opoziției pe 22 Aprilie la Alba-Iulia este semnalul adoptării metodelor extraparlamentare.”

Manchester Guardian 21 Martie: „*Partidul național-tărănesc cere guvernul*.” „40 de mii de țărani au demonstrat ieri, și după asta dl Iuliu Maniu, șeful partidului a cerut Regentei mandatul pentru formarea unui guvern. La marea întrunire dela Alba-Iulia (22 Aprilie) partidul va decide asupra acțiunii finale, dacă până atunci nu îi va preda Regenta, ceruta putere guvernamentală.”

Zel davidoglian.

Poporul românesc întrunit la București, a ordonat retragerea aleșilor săi din parlamentul procreat prin situire de urne. Și cuvântul său a fost ascultat. Deputații partidului național-tărănesc sunt absenți de două săptămâni dela ședințele Camerei, care aplaudă inconștient injurăturile de pe banca ministerială ale dr-ului Lupu și exclude pe Al. Vaida-Voevod.

Așadar, mamelucii liberali sunt în largul lor. Iși iau nestingheriți diurna și se'nțelege își fac meseria! O meserie, care pentru ei nu costă nici o trudă, nici o răspundere — căci trăiesc departe de astfel de preocupări inutile. Singurul lor lucru — pentru care au fost angajați de jandarmul Davidoglu — simbriași în dealul Vintilei — este datorita de a executa morțiș ordonile stăpânilor. Poruncile guvernului liberal

Și din acest punct de vedere, mamelucii fac treabă.

N'a fost proiect de lege adus de guvern — care să fi întâmpinat o singură obiecțiune din partea onorabililor de pe banca majorității, nimeni n'a crâcnit nici un cuvânt, căci pe deasupra interesului general al nației — era disciplina de partid.

Bunăoară, zilele trecute când s'a votat proiectul reformei învățământului secundar, dandanachii majoritari au depus un zel neobișnuit în hărnicia cu care votau articolele. Copiii din flori ai generalului Davidoglu dădeau dovadă că nu sunt mai prejos decât donjuanul lor tată. Atâta trudă desinteresată, atâta zel depuneau sărmanii băieți în fericirea țării cu o nouă lege, încât nu mai șiau nici numărul articolului pe care-l votau — ci înamorați în misiunea lor dădeau zor înainte... Înainte și numai înainte! acesta era cuvântul de ordine al șefilor ierarhici. Și nu se poate plânge nimeni, că băieții nu au dat un bun examen de ucenicie parlamentară. Ca mâine vor ajunge cu toții calfe și vor primi brevet... de agenți electorali.

Căci — atunci vor fi dați afară de chiar patronii lor — cari nu pot tolera raporturi de independență cu procreații meseriei lor și își vor angaja noi ucenici. Tot cu plată și tot așa de supuși orbește stăpânilor.

Dar ne întrebăm, cu drept cuvânt — până când va mai dăinui în viața parlamentarismului român, acest revoltător sistem de slugărnice — de patronaj și ucenicie?

Mai trebui-va să asistăm cu sufletul măhnit la tristul spectacol de legiferare în care eroii ecranului politic — votează cu ochii închiși — fără să știe ce și fără a-și da seama pentru ce?

Zelul davidoglian al copiilor din flori de pe banca majorității constituie o rușine pentru viața noastră parlamentară.

Rușine care definește machiavelismul idiologiei desmățate a partidului liberal.

Emil Teleacu.

Ziua răfuiei

Va fi Dumineca Tomii. Dacă până la această zi guvernul liberal nu va pleca de bună voie, poporul românesc va hotărî ce e de făcut.

Țăranii cari au îngrozit Bucureștii în 18 și 19 Martie — se vor aduna înzeciți în cetatea lui Mihai-Viteazul și vor trage la răspundere pe toți lăpșnenii veacului al XX-lea, cari orbiți de cinism își justifică guvernarea pe acelaș veninos principiu: Dacă voi nu mă vreti, eu vă vreau!

Vintilă Brătianu are oroare de Alba-Iulia! Sgduiit de o răsbunătoare chemare la realitate, vistiernicul incurcă ițele, trage sfori, nu vrea să vadă, nu vrea să audă de Alba-Iulia.

Cât n'ar da acest pârș exemplar prim-ministerial — ca cetatea vechiului Bălgrad să fie ștearsă din configurația hărții noastre politice — ori chiar de pe suprafața pământului.

Căci numai don-Vintilă știe câte nopți de insomnii și visuri urâte i-a pricinuit această afurisită Alba-Iulia.

Câte neliniște, câtă zăpăceală i-a cauzat această citadelă care intrupează primăvara libertății acestui popor.

Dar Dumineca Tomii va veni. Vintilă-Necredinciosul, Toma-Vintilă, va avea ocazie să pipăie rănile acestui popor și să sufere răzbunarea lui.

Căci Dumineca-Tomii va fi ziua răfuiei!

În această zi istorică un neam de 18 milioane suflete va cere socoteală arendașilor cari l'au administrat fără să-l întrebe, va pedepsi pe toți Tănase Scatii cari l'au batjocorit și necinstit de 70 de ani.

Toate păcatele liberalilor vor fi arse cu fierul roșu, toate ticăloșiile abuzurile și crimele vor fi sancționate fără milă,

CENZURAT

Atunci ce mai aștepți Dle Vintilă Brătianu? De ce aștepți Dumineca Tomii?! Căci ziua răfuiei îți va fi fatală!

Bazil Orula.

Partidul politic

Trăim într-o criză politică acută. Criza a produs-o miopia de reacredință a liberalilor, cari cu plăcere se întitulează partid politic. Un partid politic nici odată nu poate ajunge într-un conflict atât de flagrant cu națiunea întreagă, cum au ajuns liberalii.

Un partid politic este expresiunea unui lanț de gândiri politice, care leagă coarnele plugului cu sceptorul domnitorului, — este rezultatul celor milioane de voiași prin care se manifestează neamul, de funcțiunea căreia se cărmuiește partidul în scopul de a realiza voința națională.

Nici un adevărat partid politic nu poate fi urgisit de o țară, de un neam, fiindcă funcționează simultan și identic cu el.

Iar membrii partidelor și cu o educație și concepție politică, nu pot fi tentați niciodată și de nimeni să contravină regulilor ce dictează funcțiunea și evoluția normală a vieții de stat. Ei trebuie să fie oameni de caracter și morali.

Cei ce turbură și produc crizele sunt partidele decăzute, clicele și coteriile.

Partidul politic luptă din răspuțeri pentru eliminarea acestor formațiuni nejustificate de nici o rațiune, luptă pentru distrugerea acestui parazitism organizat.

Aceasta este concepția democrației a partidului politic. Atare partid este partidul național-tărănesc, care luptă pentru salvarea țării, din halul în care a fost dus de oameni inconștienți.

Drep.

Către

organizațiile Chemării. Ordin 3.

Se va pune în vedere tuturor că întrunirile publice sunt admise prin constituție, deci oricine s'ar opune participanților să meargă la Alba-Iulia comite o ilegalitate, și contra acestei ilegalități se va folosi orice mijloc ca să fie reduși la măsurile legale.

Cluj, 28 Martie 1928.

Directorul.

Perimetrul politic.

Eponimii partidelor politice doresc ca toate capriciile lor să fie imediat satisfăcute de partizani. Puțina independență în judecata și acțiunea cutărui membru scoate din sârte pe șeful eponim.

Cazul eclatant ni-l servește Dl Iorga, care afirmă cu plăcere, că partidul D-sale nu e partid eponim, partid iorghist, ci partid național, care reprezintă în consecință acest curent.

Refuzăm să credem această afirmație. Și iată de ce!

Perimetrul politic al D-lui Iorga se pare a acoperi în întregime perimetrul Bucureștiului, sau al fotoliului prezidențial mult visat al consilierilor de ministrii.

Deși peristilii partidului D-sale — în concordanță cu senzul cuvântului „național” — au înglobat în acest perimetru și Alba-Iulia, Dl Iorga s'a restrâns la Bucureștiul său.

Aceasta ne supără, nu din punct de vedere politic, ci din unul sentimental, tradițional, bazat pe admirația sa sinceră față de Ardeal.

Oare Dl Iorga nu ar fi apostolul neamului, ci apostolul Bucureștiului?

Eu-Il.

Spre ziua de mâine...

Lumea veche, care prin confuzia unor vremuri de prefaceri, își continuă încă existența ei, cu umbre și vedenii din alte secole e pe cale de a se sfârși. Nizuințele care nu au putut încapa în cadrele ruginite de erii, sfărâmă sub ochii noștri, chingile unor învechite metode de guvernământ, risipind pe drumurile istorice, pe care în curând le vom lăsa în urmă. Iozincele politice oligarhice. Momăia liberalismului, care întârzie încă în mijlocul nostru, procc-tându-și de-a curmezișul cărărilor figura în descompunere, e în plină derută. Surprinsă în bătaia de soare a unei vieți tumultuoase și viguroase, ea orbescă, — și sfârșitul ei, e undeva, pe — aproape.

O simte ea însăși, ne dăm seama cu toții.

Căci viața politică, alcătuită din nevoile sufletesti și din interesele permanente ale națiunii, este o continuă isvorire din adâncuri în spre lumină, a unor imperative morale, a unor exigențe noi, a unei vieți proaspete.

Pulsăția, frământată în toate suflitele românești, în noile cadre ale politiceii urmărite de organismul democrației, răspunde din ce în ce mai limpede chemării vremurilor, imprumută înțeles tot mai accentuat rosturilor de viitor.

„Alba-Iulia, aceasta străveche cetate va fi leagănul în care se va naște întâiul parlament adevărat al României-Mari”.

Sever Bocu, deputat de Timișoara.

În descifrarea acestor freamăte de păduri cu mișcătoare valuri de energii, este însăși sâmburele noului stat românesc.

Și ziua, în care vom putea deschide larg ferestrele pentru un orizont cu zarea neîmpiedecată, e aproape. E în mers. În zorii ei, abia, vom putea desface brațele, spre a cuprinde în ele, conștiința misiunii istorice, pe care poporul românesc, va trebui să o îmbrățișeze ca pe un snop de lumină: rod al suferinții de erii, semințe ale datoriei de mâine.

Ci, nu ca pe un semn al biruinții numai, trebuie să ne apropiem acea zi, cât mai ales, ca pe un început de răspunderi mari, întru înfăptuiri, întru străduinți.

Căci din risipirea în vânt a unui betesug parazitai, trupul națiunii, ne va cere truda necurmată, de fiecare zi, a muncii creatoare.

Ne stă în față încă porunca de a rostui pentru drumurile de mâine, de totdeauna, îndreptarea sușului în ieraria noroadelor, pentru un neam, icuit între națiuni haine și curente potrivnice.

Printre irizarea nouilor nădejdi de neam, cea dintâi și supremă datorie, ce o întrezărim e în sarcina generației noastre.

Cluj / Dreptate și lege

Zilnic ne bat în urechi aceste două vorbe batjocorite în țara românească. Țăranul român nu mai are parte de protecția lor, sufletul lui e nebăgat în seamă în ce are mai sfânt. Dar nu numai plugarul ci și intelectualul român este supus bunului plac, — aninat de guvernării noastre — drept criteriu de comportare politică.

După zece ani de guvernare liberală, după zece ani de corupție și jaf iată dar unde am ajuns: la nesocotirea celor mai elementare norme de dreptate și lege.

Partidul liberal nu s'a știit de-a călca sadic în picioare chiar legile votate de el — dacă această constituția un bine pentru interesele fălcioienilor lui — pentru șperțării lui.

Niciodată cetățenii partidului liberal nu s'au gândit că se complac într'un sistem periculos neamului, sau dacă au simțit povârnișul pe care au apueat, n'au luat nici o măsură de îndreptare.

Mai demult... respectul pentru lege și dreptate era altfel. În istoria juridică și politică a Principatelor românești acest adevăr străbate ca un fir roșu întreagă osatura socială de pe atunci... În pravila lui Andronache Donici dreptatea era astfel definită: normele prin care fiecare se bucură de ceea ce i-se cuvine, așa cum hotărăsc canoanele. Strămbătatea este împotriva dreptății. Am putea cita mai multe pasagii din diferite legiuiri vechi — dar nu această interesează aici. Pe noi ne interesează respectul de atunci față de dreptate și lege și abuzul revoltător de azi — pe care nu-l mai poate tolera nimeni din această țară, nimenea care mai are un suflet sensibil la loviturile pe care le primim zilnic.

Poporul — poporul român adevărat — țăranul nu mai poate răbda. Sufărința a ajuns să-i îngrească inima și să-i întărească brațul...

Plămâni sufocați de o atmosferă viciată cer puternic ozonul dreptății și al legii...

Și cerem acest lucru toată suflarea românească!... Nu mai vrem să fim robii legalizați ai nimănu — chiar dacă cineva s'ar numi brătianu ori dukas... O țară fără lege este o țară care va muri, o țară medievală, anarhică... Și nu ne place tirania nimănu... Nu mai vrem să fim iobagii nimănu...

Vrem dreptate și lege...

Căci legea este sufletul libertății.

Olceapu.

EPIGRAMA

Unui ziarist.

Care s'a înșelat de două ori asupra autorilor unor articole.

Iți zic unii „fiul nimănu”
Alții: — unealta Șeicarului,
Mulți te țin, mare, grandios
Eu te cred:
O vijă lipsită de miros.

V. V. T.

*
„Partidului liberal, care prin oficiosul său „Viitorul” face auzul plăcute la... „coada” grandioasei adunări național-tărăniste, în defilare pe străzile Bucureștilor.

Coada știu ce mult îți place
E natural; — nu-i vorba șoadă:
Puterea vrând din mâni să-ți fugă
Tu nu o lași, ci-o ții de... coadă.

Cet-ți „CHEMAREA”

Scrisori dela Redacție.

Rubrică permanentă condusă de redactorul nostru special: Tutankamen.

— Tavi Poetaș, — Ruși jud. Hunedoara. Ați ales bine locul. Cred, că nicăieri ca acolo nu v'ați putea inspira mai bine, ca la Ruși, unde vă longă cele mai neperitoare amintiri din România nouă. În Țara Noastră totul e posibil, un singur lucru nu: să vină la putere averescanii. Știm fără să ne mai spuneti, că sunt fiămânzi rău, asta o știm, i-am văzut cum au urlat a foame la stăna din New-York la Cluj. Chiar am citit la „Pardon”, că redacția întreagă ține să vă aducă la putere, căci încep a secătuți izvoarele hazului și a prostiilor, așa că ei sunt periclitati dacă zăboviți mult la rosul banilor de cărămidă.

D-lui Richelieu sec. XVII. — Ne întrebați, unde să înaintați cererea Ds. pentru concediu de vară, la București, ori Alba-Iulia? — Vă răspundem: De fapt „actele de stat pendinte” conform hotărârii adunării Partidului național-tărănesc din București se trimit Marelui Adunării Naționale din Alba-Iulia, — deci credem, cererea Ds. nefiind act de stat, act politic, ci un act administrativ va fi rezolvat de autoritatea competentă. Pentru a preîntâmpina cererile de această natură rugăm cetitorii noștri să cunoască: guvernul nu mai este în stare a rezolva nici un act de stat intern sau extern, neavând încrederea factorilor constituționali. El face numai chestiunile bugetare și aceste numai câteva zile, fiindu-și și zilele numărare.

— Njeuliță și Mimi Vălean — Loco. Vă mulțumim invitarea pentru reprezentațiile Operei, dar să știți că ne-am desvâțat de un timp încoaci a ne pierde timpul cu lucruri fără nici un „chichirez”. Cât timp operele vor fi înlocuite cu dialoguri pronunțate pe voce de ceartă, nu dămpela Operă.

— Bazil Teracot et Co. — Cluj. O să-ți publicăm în acel număr festiv în care vor vedea lumina tiparului toate articolele domnilor: „voi scrie” căci în condițiile actuale când ne dăm toată străduința să fim vrednici de această încredere, într'adevăr măgulitoare, cu care ne încurajază opinia publică, dând spre publicare articolele Dv. ar trebui să schimbăm meserie, să scriem „cu voce de ceartă” (sau „cu voce de ceartă”). „Ex nihilo, nihil fit”. Așa ceva nu putem face.

— Gh. Oieru. — Cojocna. În calitate de șomer adică om care nu capeți lucru nicăieri, constrâns deci să mori de foame în lipsă de câștig, poți veni la popota Săracilor din Cluj să mănânci în cinste. Nu-i adevărat, ce se zvonește pe la voi, comisia nu gustă în fiecare zi, numai în ziua dintâi a făcut așa ceva, așa că acum rămâne mâncare... dar și mâncarea...

— Silvi Friptomir — Cluj. Timpurile au fost așa de am neglijat oamenii și chestiunile fără nici o importanță. Deși Tutankamen suferă încă la stomac, consumând la banchetul averescacaniilor toate prostiile ce părăsesc buzele voastre nesătute sub formă de glasuri nearticulate, își ține de datoria sa a anunța publicului, că cedând insistențelor D-tale te primese de azi începând între clientela mea.

— Onisfor Ghibu fripturistul este și va fi cel mai fericit om sub toate regimurile averescane. Că nu vor mai fi regimuri averescane? V'ați înșelat. Unde să pronunțați restul vorbirii ce amicii averescani v'au înfundat în gât la praznicul din restaurantul New-York? Vă spun eu. Hotelul și restaurantul sunt legate laolaltă printr'un coridorăș mic și întunecat, nu prea bine aerisit. Acolo sunt în coridorăș două uși de care grijește o babă. Dați doi lei la babă și vă alegeți o ușă, intrați acolo, și spuneți vorbirea ce ați fost împiedicat de prietenii D-tale, a o spune la banchet. Veți avea același efect. Răsul este garantat.

— Mister Friptomir — City-Cluj. Good bay. Standard Oyl, Old England, Water-Closet Rothermeere, Bank of England, Goidis Latzy, Cow-boy, Charleston, Yes? Dacă mai știți și alte cuvinte în limba ce ați „scris” cartea, Vă rog a ni le comunica și acelea, ca să le publicăm imediat, ca apoi să puteți ieși și cu a dona carte.